

Vår dato: 27.11.2019
Vår referanse: 19/60176 - 9
Deres dato:
Deres referanse:

Fastsettelse av forskrift om minstekvantum av epleråstoff til bearbeidingsindustrien

Vi viser til vårt høringsbrev datert 23. oktober 2019.

Landbruksdirektoratet har i dag fastsatt forskrift om minstekvantum for avtak av norsk epleråstoff i bearbeidingsindustrien for perioden 1. oktober 2019 til 30. september 2020. Forskriften trer i kraft umiddelbart.

Landbruksdirektoratet vil i det videre redegjøre for forskriftens endelige innhold blant annet med bakgrunn i høringsinnspillene som er mottatt.

1. BAKGRUNN

Landbruksdirektoratet forvalter ordningen som gir norsk bearbeidingsindustri mulighet til å importere epleråstoff til nedsatt tollsats. Ordningen er regulert i forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer (FAT) § 18b.

Formålet med ordningen er å legge til rette for at primærprodusentene får avsatt innenlands produserte råvarer til bearbeidingsindustrien. Industriens tilgang til tollnedsettelse og tollkvoter er koblet til avtak av norsk epleråstoff. For å omfattes av ordningen, må et foretak kjøpe og bearbeide en årlig fastsatt mengde norsk epleråstoff, omtalt som minstekvantum. Minstekvantumets størrelse tilpasses årets eplelesesong. Minstekvantumet kan oppfylles ved kjøp av epler til press, eplesaft eller eplekonsentrat. Landbruksdirektoratet fastsetter minstekvantumets størrelse i etterkant av hver eplehøst, og innen 1. desember hvert år, jf. FAT § 18b siste ledd.

2. HØRINGSINNSPILLENE

Høringsnotatet ble sendt til 34 høringsinstanser. Direktoratet har mottatt svar fra fem av disse, hvorav en ikke hadde merknader til forslaget. Uttalelsene er gjort tilgjengelige på direktoratets nettsider.

Synnøve Finden mener minstekvantumet er satt for lavt og at minstekvantumet må økes, ikke reduseres i forhold til fjoråret. Synnøve Finden innsendte oppdatert produksjonsprognose på 100 tonn eplekonsentrat 20. november 2019. Oppjusteringen fra 75 tonn til 100 tonn eplekonsentrat fører til at de må avsette omtrent 62 tonn selv, noe

som er mer enn totalvolumet i 16/17 og 17/18 sesongen til sammen. Synøve Finden finner det urimelig at de skal finne avsetning for de 62 tonnene alene og ønsker en tilpasning av volumet til det antall aktører som faktisk er avtagere av tilgjengelig norskprodusert eplekonsentrat.

Konservesfabrikkenes Landsforening mener at fastsettelsen av årets minstekvantum skal baseres på størrelsen på årets eplelesong og derved speile tilgangen på epleråstoff i det norske markedet. Samtidig skal fastsettelsen av minstekvantum ikke representere noen avsetningsgaranti for produsent. Konservesfabrikkenes Landsforening vil understreke at dette er viktige prinsipper, som også bør legges til grunn ved fastsettelsen av minstekvantum for kommende sesonger.

En felles uttalelse fra PL Nå Fruktlager BA, Ryfylkefrukt SA, Hardanger Fjordfrukt SA og Ullensvang Fruktlager SA understreker viktigheten av langsiktige og løsninger og viktigheten av at minstekvantsordningen er tilpasset de forutsetningene som gjelder i dag, og som trolig vil gjelde i nærmeste fremtid. Videre, poengteres det at dyrking av epler er utsatt for til dels store årlige svingninger i produksjonsvolum og at det er behov for virkemiddel som gir stabile forutsetninger. Ordningen med minstekvantum av epleråstoff er nettopp et slikt virkemiddel, der den letter avsetningen av eventuelle produksjonsoverskudd og/eller epler som ikke når de kvalitetskravene som gjelder for konsumepler.

Når det gjelder minstekvantumet som er foreslått påpekes det at sesongen 2019 har vært preget av en uventet høy prosentdel småepler i KL1-kategorien. En større del enn vanlig vil dermed gå til konsentrat, og de ber derfor om at minstekvantumet av konsentrat blir justert opp til et nivå som reflekterer forventet faktisk produksjon.

Gartnerhallen velger å støtte forslaget om å redusere minstekvantumet av epleråstoff til bearbeidingsindustrien med direktoratets begrunnelse om at det i forrige sesong var vanskelig for industrien å få nok norsk epleråstoff. Videre poengteres det behov for å fortsette med de årlige vurderingene av minstekvantum og at det økes igjen når produksjonen og behovet for å kanalisere epler og epleråstoff til industriell bearbeiding, øker.

3. LANDBRUKSDIREKTORATETS VURDERING AV HØRINGSUTTALELSENE

Landbruksdirektoratet har foretatt en ny vurdering av minstekvantum og kommet frem til at det foreslåtte minstekvantumet for 2019-2020 er satt noe lavt. Med årets forslag ville kvantumet Synnøve Finden måtte avsette utover minstekvantum vært vesentlig høyere enn gjennomsnittet de siste fem årene. Direktoratet tar hensyn til Synnøve Findens innspill i at de de rammes uforholdsmessig av en eplehøst med et større kvantum pressepler enn foregående år. At Synnøve Finden endret produksjonsprognosen fra 75 tonn til 100 tonn, gjorde det helt nødvendig å øke minstekvantumet.

Direktoratet har tatt en vurdering av fordelingen av foretakene etter innspill på møte 21. november 2019, og kommet frem til at det er hensiktsmessig å øke grupperingen til fire grupper kontra tre. Det går et naturlig skille mellom gruppene og formålet med inndelingen er å sikre forholdsmessig fordeling. I år med begrenset norsk epleråstoff tilgjengelig vil forskjellene mellom kravet til minstekvantum mellom små og store foretak være mindre enn år med mer norsk epleråstoff. I år har det vært noe større epleavlinger, og dette tilsier at forskjellen på minstekvantum mellom små og store foretak blir større enn i fjor.

Landbruksdirektoratet har derfor besluttet å øke minstekvantumet for meget store foretak til 24 000 kg og dele de øvrige foretakene inn i tre grupper. De minste foretakene får et

minstekvantum på 1000 kg, de mellomstore får et minstekvantum på 4000 kg og de store får et minstekvantum på 14 000 kg. Dette gjør at foretakene får en likere andel norsk epleråstoff i forhold til totalproduksjon, som Konserverfabrikkenes Landsforening etterspør.

Direktoratet mener at dette vil føre til en mer rettferdig fordeling, hvor foretakene som har den største fordel av tollnedsettelse også avsetter en større del av det norske råstoffet.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Jens Tjentland
seksjonssjef

Marit Jerven
Avdelingsdirektør

Kristina Klufferud
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.